การแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ : ศึกษากรณีการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงาน

นายเทิดศักดิ์ บุณยไวโรจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-639-121-6
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

REHABILITATION OF INMATES: CASE STUDY VOCATIONAL TRAINING AND IMPRISONMENT WITH LABOR

MR. TERDSAK BOONYAWAIROJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-639-121-6

การแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ: ศึกษากรณีการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงาน หัวข้อวิทยานิพนธ์ นายเทิดศักดิ์ โดย บุณยไวโรจน์ ภาควิชา นิติศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์นัทธี จิตสว่าง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต (ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ (รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส) อาจารย์นัทธี จิตสว่าง อาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์

- - - และแบบพูลลูลูลูล โพยานุเซนสภายในกาลบลีเพียวนี้เพียงแผ่นูเดียว

เทิดศักดิ์ บุณยไวโรจน์ : การแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ ศึกษากรณีการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงาน (REHABILITATION OF IMMATES : CASE STUDY VOCATIONAL TRAINING AND IMPRISONMENT WITH LABOR) อ.ที่ปรึกษา : รศ. วีระพงษ์ บุญโญภาส. อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.นัทธี จิตสว่าง 157 หน้า. ISBN 974-639-121-6

การแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ สามารถกระทำได้โดยการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงาน ถึงกระนั้นก็ดี จะต้องศึกษาว่ามีกฎหมายใดให้อำนาจเจ้าพนักงานของรัฐใช้วิธีดังกล่าว และกฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญใน เรื่องการเกณฑ์แรงงานและหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนหรือไม่

ผลการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดต้องทำงานตาม คำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ จึงกล่าวได้ว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวให้อำนาจเจ้าพนักงานของรัฐใช้วิธีการฝึก อาชีพและบังคับใช้แรงงานเพื่อฟื้นฟูนักโทษได้ และแม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา51 บัญญัติห้ามมิให้เกณฑ์แรงงาน เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะให้เกณฑ์แรงงานได้ แต่กฎหมายนี้จะต้องเป็นไปเพื่อ ประโยชน์ในการป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการ สงครามหรือการรบ หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก การฝึกอาชีพ และการบังคับใช้แรงงานนักโทษก็มิใช่การเกณฑ์แรงงานตามความหมายของรัฐธรรมนูญ หากแต่เป็นเพียงวิธีการ หนึ่งในการพี้นฟูนักโทษ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ในเรื่องดังกล่าวข้างค้นจึงไม่ขัดรัฐธรรมนูญ แต่ เพื่อเป็นการจจัดข้อโต้แย้งที่จะมีขึ้น ในต่างประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่นกำหนดคุ้มครองสิทธิของบุคคล ที่จะไม่ถูกบังคับให้ฝึกอาชีพและถูกบังคับให้ทำงานโดยไม่สมัครใจ เว้นแต่เพื่อเป็นการลงโทษทางอาญา และรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกากำหนดคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะไม่ถูกกระทำเยี่ยงทาสหรือบังคับใช้แรงงานโดยไม่ สมัครใจ เว้นแต่จะเป็นการลงโทษทางอาญา ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงควรจะมี การแก้ไขเพิ่มเติม ในมาดรา 51 โดยเดิมข้อความต่อไปนี้ไว้ตอนท้ายของความในมาตรานี้ว่า "แต่การบังคับใช้ แรงงานบุคคลซึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการเกณฑ์แรงงานตามความใน วรรคนี้ "

สำหรับหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้แรงงานนักโทษ คือ อนุสัญญาที่เกี่ยว กับการบังคับใช้แรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งได้ห้ามมิให้มีการบังคับใช้แรงงานโดยไม่สมัครใจ ยกเว้นการบังคับใช้แรงงานโดยไม่สมัครใจจากบุคคลที่มีคำพิพากษาของศาลดัดสินว่าเป็นผู้กระทำความผิดสามารถ กระทำได้ภายใต้การดูแลและควบคุมของเจ้าพนักงานของรัฐ ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ให้อำนาจเจ้าพนักงานของรัฐบังคับใช้แรงงานหรือให้นักโทษทำงานโดยไม่สมัครใจจึงไม่ขัดต่อหลักกฎหมายสิทธิ -มนุษยชนแต่อย่างใด

ภาควิชาี่มีติศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชานิติศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2540	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วมบ้า

C770870 : MAJOR LAW

KEY WORD: REHABILITATION OF INMATE / PRISON LABOR

TERDSAK BOONYAWAIROJ: REHABILITATION OF INMATES: CASE STUDY VOCATIONAL TRAINING AND IMPRISONMENT WITH LABOR. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. WEERAPHONG BOONYOPAS. THESIS CO-

ADVISOR: NATTHEE JITSAWANG, 157 pp. ISBN 974-639-121-6

The result of the study indicates rehabilitation of prisoner can be made by vocational training and forced labor. However, a study on laws that empower government officers to apply the said method to see whether they are in conflict with the Constitution or not especially in the matters of forced labor and human rights.

The study finds that the Correction Act of B.E. 2479 requires the sentenced prisoners must work according to the order given by warders. One can say that the said law authorize the government officer to apply vocational training and forced labor to habilitate inmates. And eventhough Article 51 of the Constitution of B.E. 2540 of the Thai Kingdom has forbid forced labor unless there is a specific legislation which allows forced labor but such a legislation must be meant for emergency in the prevention of aversion of public disaster or during war or belligerency or an emergency has been announced on an martial incident has been announced. The occupational training and forced labor do not fall seperately on the definition of forced labor under the constitution. It is meant for rehabilitation of prisoners one can says that the Correction Act B.E. 2479 is not conflicting with the Constitution on the said matter. However, in order to eliminate possible argument the Constitutions of certain countries such as that of Japan provides for a protection from forced vocational training or involuntary forced labor unless it is a matter of penalization. Similarly, the Constitution of United States of America provide for protection of rights of a person from enslaving treatment or forced labor unless it is a matter of penalization. Therefor the Constitution of B.E. 2540 should by amend to add in Article 51 by adding certain provisions such as "But the forced labor applied on sentenced prisoners shall not be regarded as forced labor under this paragraph".

The principle of Human Rights laws related to forced labor of prisoners are the ILO Convention (No. 29) Concerning Forced Labor which aims at the supression of involuntary forced labor except where competent court sentenced and under the observation and supervision of government officials, so the provisions of Correction Act concerning the vocational training are considered to be not inconsisten with international human rights standards.

ภาควิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปีการศึกษา 2540 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ท่านรองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์ ในฐานะที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอด จนได้ช่วยตรวจ ปรับปรุง แก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส และ ท่านอาจารย์ นัทธี จิตสว่าง ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำ ปรึกษาแนะนำ เสนอแนวคิดอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ และได้ให้ความกรุณาช่วย ในการค้นคว้าข้อมูลต่างประเทศ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์ และ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดสงวน สุธีสร ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งยังได้ให้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอันมีคุณค่ายิ่งในทางวิชาการต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณท่านอาจารย์ มานิตย์ จุมปา ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และได้ กรุณาช่วยตรวจดันฉบับ ขอขอบคุณ คุณจิตติมา ประจงการ และคุณอัครพันธ์ สัปปพันธ์ ที่ช่วย ค้นคว้าข้อมูลต่างประเทศ และขอขอบคุณ คุณณฐกร ศรีแก้ว คุณสุธารักษ์ ไพรพฤกษรักษ์ คุณโรจน์นิภา จิรารยะพงศ์ คุณสายทิพย์ มั่นศรี ที่ช่วยในการแปลข้อมูลต่างประเทศ

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณวดี วรรณกลาง อดีตหัวหน้างานของผู้เขียน ที่ได้ให้เวลาและ โอกาสแก่ผู้เขียน ขอขอบคุณ คุณประสิทธิ ช่วยกอบลาภ คุณนพเก้า ช่วยกอบลาภ และ คุณเสรี ยืนหยัดชัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนเป็นอย่างมาก ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ พี่หมู พี่ติ๋ม พี่เล็ก พี่บุษ พี่ดา เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ คุณจุฬามาศ เศรษฐบุตร เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกรมราชทัณท์ และขอ ขอบคุณ คุณสุรัญชนา วรพรพรรณ คุณกานต์ เสริมชัยวงศ์ และ คุณพรพิมล คงขุนเทียน ที่ช่วย ในการพิมพ์ดันฉบับ ตลอดจนขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมด

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบเป็นความดีแด่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบิดามารดาของผู้เขียน ถ้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการ ใด ผู้เขียนขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

บทคัดย่	อภา	าษาไทย	หน้า
		าษาอังกฤษ	
กิตติกรร	เมป	ระกาศ	ฉ
สารบัญ			ช
บทที่	1	บทนำ	1
		1.1 ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	
		1.2 สมมติฐาน	2
		1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
		1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย	
		1.5 ขอบเขตของการวิจัย	
		1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่	2	การแก้ไขฟื้นฟูกับสิทธิขั้นพื้นฐานของนักโทษ	4
		2.1 สิทธิขั้นพื้นฐานของนักโทษตามหลักสิทธิมนุษยชน	4
		2.1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	
		2.1.2 ประเภทของสิทธิตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	
		2.1.3 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษนักโทษ	
		2.2 สิทธิของนักโทษตามกฎหมายรัฐธรรมนูญในประเทศไทย	
		2.2.1 ความหมายของคำว่า "สิทธิ" และ "เสรีภาพ"	
		2.2.2 รัฐธรรมนูญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน	
		2.2.3 สิทธิของนักโทษตามรัฐธรรมนูญ	
		2.2.3.1 หลักแห่งความเสมอภาค	
		2.2.3.2 หลักในเรื่องศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์	
		2.2.4 การสูญเสียและการจำกัดสิทธิของนักโทษตามกฎหมายต่าง ๆ	
		2.3 ทฤษฎีการลงโทษ	35

					หน้า
	2.4 ทฤษฎีแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด			38	
				ารปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ	
		2.4.2	รูปแบบกา	รแก้ไขพฤติกรรมของนักโทษ	40
		2.4.3	รูปแบบการ	รฟื้นฟูสมรรถภาพของนักโทษ	42
		2.5 วัตถุปร	ะสงค์และรูเ	ู่ ไแบบของการใช้แรงงานนักโทษ	43
		•	_	งค์ของการใช้แรงงานนักโทษ	
		2.5.2	ระบบการใ	ช้แรงงานนักโทษ	45
บทที่	3	การฝึกอาชีเ	พและการบัง	งคับใช้แรงงานนักโทษในประเทศไทย	49
		3.1 ความเา็	ป็นมาของกา	ารให้นักโทษทำงานในประเทศไทย	49
		3.2 กฎ หม า	ยและระเบีย	ขบเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานนักโทษในประเทศไทย	51
		3.2.1	การให้นักโ	ทษทำงานตามมาตรา 22	
			3.2.1.1	ประเภทของงานที่ให้นักโทษทำ	54
			3.2.1.2	เงินรางวัล	64
		3.2.2	การให้นักโ	โทษทำงานตามมาตรา 22 ทวิ	
			3.2.2.1	ประเภทของงานที่ให้นักโทษทำ	74
			3.2.2.2	คุณสมบัติของนักโทษที่จะได้รับการพิจารณา	77
			3.2.2.3	คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกนักโทษ	78
			3.2.2.4	รางวัล	82
			3.2.2.5	การลดวันต้องโทษจำคุก	83
บทที่	4	วิเคราะห์เบ	ไรียบเทียบกั	ับวิธีการที่ใช้ในต่างประ เท ศ	92
		4.1 การบัง	คับใช้แรงงา	นนักโทษในประเทศญี่ปุ่น	92
		4.1.1	ลักษณะแล	ละวัตถุประสงค์ของการใช้แรงงานนักโทษ	92
		4.1.2	ลักษณะแล	ละประเภทของการใช้แรงงาน	95
		4.1.3	ค่าตอบแท	าน	97
		4.2 การบัง	คับใช้แรงงา	นนักโทษในประเทศสหรัฐอเมริกา	100
		4.2.1	วัตถุประส	งค์ของการใช้แรงงานนักโทษ	101
		4.2.2	ลักษณะแล	ละประเภทของการใช้แรงงาน	103
		4.2.3	ค่าตอบแ า	ทน	111

		หน้า
	4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงานของประเท	
	และของต่างประเทศ	
	4.4วิเคราะห์การใช้แรงงานนักโทษจะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและหลักสิ	ทธิมนุษยชน
	หรือไม่	
	4.5วิเคราะห์การใช้แรงงานนักโทษเป็นการแก้ไขฟื้นฟูหรือไม่	121
บทที่ :	5 สรุปและเสนอแนะ	125
รายการอื่	้างอิง	126
ภาคผนว	ก	137
ประวัติผู้	เขียน	157